

Lugemiskoerad tegid Euroopa keeltepäeva Narvas meeldejäävaks

"Wuff!", "Guau guau!" ja "Ouaf ouaf!" – mitte ainult inimesed, vaid ka koerad suhtlevad eri keeltes. Narva raamatukogus aitasid Euroopa keeltepäeva läbi viia kaks eestimaist neljajalgset.

SIRLE SOMMER-KALDA
sirle@pohjarannik.ee

Narva keskraamatukogu lasteosakonna töötajad Tatjana Zamorskaja kasvatab ja treenib retriivereid, kelle hulgas on ka selliseid, kes võivad töötada lugemiskoerana. Kaiseril ja Cooperil on sellekohane tunnistus olemas. "Kogu raamatukogu meeskond tunneb meid. Käime siin juba kaheksa aastat ja meid usaldatakse."

Tavaliselt on niimoodi, et lapsed valivad ise raamatu ja loevad koerale ette seda, mida nemad tahavad. Euroopa keeltepäeval on aga Kaiser ja Cooper teises rollis – nad toovad Narva õigeusu gümnaasiumi 7. ja 8. klassi õpilaste raamatukogutundi elevust. Koerte seltsis ja mängude kaudu saab Euroopa Liidust rohkem teada.

"Koerad motiveerivad isegi siis, kui nad mitte midagi ei tee. Juba tänu nende kohalolule on põnevam," ütleb Tatjana Zamorskaja.

Euroopa kõneldakse ligi 225 põliskeelt

Tunni avaloögiks on põgus ülevaade Euroopa keeltest.

"Vene keel on Euroopas kõige levinum – seda peab oma emakeeleks 150 miljonit inimest. Aga kui vaadata Euroopa Liidu statistikat, siis vene keelt valdab üksnes 6 protsenti liikmesriikide elanikest. Seevastu inglise keelt oskab 39 protsenti ja saksa keelt 34 protsenti eurooplastest," jagab Tatjana Ganykova huvitavaid fakte.

Veel saab teada, et Euroopas kõneldakse ligi 225 põliskeelt – see on ligikaudu 3 protsenti kõikidest maailma keeltest. Oma igapäevaelus puutuvad eurooplased võõrkeeltega kokku järjest enam ja seetõttu on vaja huvi nende õppimise vastu tõsta.

Nüüd on õpilaste kord suulahti teha. Soojenduseks teritavad nad üksteist erinevates euroopa keeltes.

Seejärel näitavad koerad, mida oskavad: laste peidetud pallid leiavad Kaiser ja Cooper üsna ruttu üles ning teenivad välja maiuse. See ülesanne tutvustab ühtlasi koerte tõuomadusi: retriiverid ongi jahikoerad, kes peavad otsima saaki ja selle jahimehele kätte tooma.

Pärast koerte etteastet saavad jälle lapsed oma teadmistega hiilata. Kaiser ja Cooper viivad igauhele numbriga pal-

li. Numbri taga peitub mõni Euroopa vaatamisväärsus, mis tuleb nii riigi, linna kui ka nime täpsusega ära arvata. Äratundmisrõõmu pakuvad nii Big Ben Londonis, Pisa torn Itaalias kui ka Sagrada Família katedraal Barcelonas.

Üks mäng on seotud ka Euroopa keeltepäeva neljajalgsete külalistega. Võistkondadesse jagunenud õpilastel tuleb omavahel kokku viia kümme koerapilti ja tõunimetust ning pakkuda, millised neist tõugudest ei pärine Euroopa Liidu maadest.

Külalised – 7aastane Kaiser ja varsti 2aastane Cooper – on mõlemad kuldsed retriiverid. Koerte käitumisest võib välja lugeda, et nad võtavad hea meelega vastu aktiivseid väljakutseid, aga on valmis ka peremehega diivanit jagama.

Koerad loovad pingevaba õhkkonna

Euroopa keeltepäeva tund kulgeb nii tempokalt, et koertel on vahepeal keel vestil ja nad lubavad endale väikese hingetõmbepausi. "Koer peab saama jääda koeraks ja sellepärast olemegi raamatukogus kõige rohkem ühe tunni," selgitab Tatjana Zamorskaja.

Ka siis, kui Kaiser või Cooper käivad lugemiskoeraks, saab registreeruda kuni neli lugemiskusega last, igauks loeb ette veerand tundi.

Narva keskraamatukogus käivad kordamööda Ida-Virumaa koerasõprade klubi Lucky liikmed. Koeri, kes on sooritanud eksami, on kümme.

Neljajalgset aitavad luua lugemiseks meeldivama ja pingevabama õhkkonna. Lugemiskoer ei lähe isegi konarliku lugemise peale närvi ega anna hinnanguid. Kui laps teeb vigu, ei teki tal mingit kiusatust neid parandada. Lugemiskoer on õigupoolest täiuslik kuulaja: ei kritiseeri, ei räägi vahele. Just sellist tuge vajab õpiraskustes ja ebakindl laps.

Tatjana Zamorskaja sõnul on hea, kui lugemiskoerte hulgas on eri tõugude esindajaid, sest osa lapsi kardab suuri, osa jälle väikesi koeri.

Rahustava mõjuga koeri hakati kasutama lugemiskustega laste õpetamiseks 1970. aastatel ja eriti populaarne on see USAs, kus peaaegu igal raamatukogul on oma karvane sõber. Eestisse jõudis lugemiskoerte kasutamine Soomest. Narva raamatukogus töötavad lugemiskoerad 2014. aastast.

"Meil on oma nurk, kus me istume: ainult mina, koer ja laps. Vanemaid sinna ei lasta ja mina ka eriti ei sekku – laps ja koer ise omavahel suhtlevad," selgitab Tatjana Zamorskaja.

"Koerad motiveerivad isegi siis, kui nad mitte midagi ei tee. Juba tänu nende kohalolule on põnevam," ütleb Tatjana Zamorskaja.

Narva õigeusu gümnaasiumi õpilased pääsesid Euroopa keeltepäeval koolimajast välja ja veetsid tänu raamatukogu töötajatele ning Ida-Virumaa koerasõprade klubi Lucky liikmetele meeleoluka pärastlõuna.

2x MATTI KÄMÄRÄ

Euroopa keeltepäeva tähistati üle Eesti

Euroopa keeltepäeva eesmärk on tähtsustada Euroopas kõneldavaid keeli ning innustada inimesi keeli õppima. Esimese Euroopa keeltepäeva korraldasid Euroopa Komisjon ja Euroopa Nõukogu 2001. aastal Euroopa keelteaasta raames.

Tänavu 26. septembril oli ürituste kalender Eestis mitmekesine. Näiteks said keele- ja kultuurihuvilised mängida "Minu Euroopa" digimängu ja osaleda keelte äraarvamise mängus Vikerraadio kodulehel, kus Tallinna Euroopa Kooli lapsed lugesid neljateistkümnes keeles ette "Harry Potterit".

Solarise keskuses rahvusraamatukogu saatkonnas oli aga kuu aega avatud raamatunäitus "Mis keeles räägiks Harry Potter, kui ta kohtaks Pipit?". Nimelt on Euroopa Komisjoni esindustes üle Euroopa saanud tavaks koguda tuntud lasteraamatuid eri keeltes ning neid rändnäitustel vaatamiseks välja panna.

Veebiarutelu "Mitmekeelne klassiruum" oli aga ajendatud sellest, et viimasel kümnendil on nii kliimamuutuste kui ka mitmesuguste konfliktide tõttu saanud Euroopasse väga palju erineva keele- ja kultuuritaustaga inimesi. See on muutnud nii

Eestis kui kogu Euroopas klassiruumid tunduvalt mitmekesisemaks ja mitmekeelsemaks.

Teleajakirjanik Joonas Hellerma otsis koos õpetajate ja haridusspetsialistidega vastuseid küsimustele, kuidas õpetada mitmekeelses klassis, millised on kõige suuremad väljakutsed ja kuidas seda olukorda enda kasuks pöörata. Arutelu saab Euroopa Komisjoni Eesti esinduse Facebooki lehel järelvaadata.

Üks Euroopa keeltepäeva väljakutse on veel tulemas: kuni 20. oktoobrini saavad koolid taas registreeruda võistlusele "Juvēnes Translatōres", mis on Euroopa Komisjoni iga-aastane tõlkevõistlus 17-aastaste kooliõpilastele. Võistlus toimub veebis, mis annab noortele veelgi paremini aimu, kuidas tõlkija töö tänapäeval tegelikult käib.

2022. aasta võistlus toimub 24. novembril ning selle saavad osaleda 2005. aastal sündinud õpilased. Kui olud seda lubavad, kutsutakse võitjad (üks igast liikmesriigist) 2023. aasta kevadel Brüsselis toimuvale auhinnatsereemoniale.